

ידיעות צפר גפן

6.40 ש"ח (באילת: 5.50 ש"ח) עורך: ח. נוכיה י"ב כסלו מס' 345

בעל קורא תובע כסף מבית כנסת

אלה ארוא

שאלה: אני מאוד שמן והרופא שלי אמר לי לא לאכול גבינה צהובה. מה אעשה בחנוכה? אדון הרופא - אני משתגע!

תשובה: אל תשתגע! אתה לא מחוייב לאכול גבינה בחנוכה. אולם אם אתה רוצה לאכול גבינה, אל תאכל גבינה צהובה שיש בה 22 אחוז שומן, אלא גבינה עם חצי אחוז שומן. אני מציע שתכנס לדיאטה חריפה, ואפשר שבחנוכה בשנה הבאה תוכל לאכול גבינה צהובה.

הודיעה מהרבנות קרית עשרים

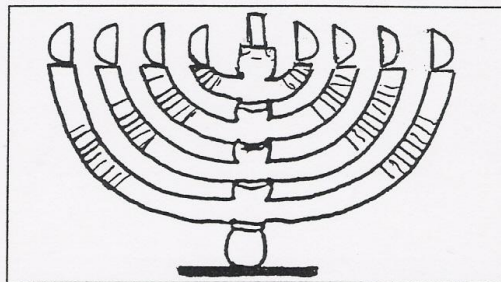
בערב שבת גדליקין נרות חנוכה לפני נרות שבת.

במוצאי שבת יש שמבדילין לפני נרות חנוכה ויש שמבדילין נרות חנוכה לפני הבדלה. כל אחד יעשה לפי צנהגו.

אתמול שמע בית הדין לממונות תביעה של הבעל קורא שמני סופגן נגד בית הכנסת "כוכב מעשו" בקרית ארבע-עשרה.

סופגן מועסק כבעל קורא, ומקבל משכורת לפי מספר הפסוקים שהוא קורא. בכל ימי החנוכה, הפסוקים בקשר לקרבנות הנשיאים, חוזרים על עצמם 12 פעמים. אולם גבאי בית הכנסת היו מוכנים לשלם רק פעם אחת עבור הפסוקים הללו, ולא שנים-עשרה פעמים.

סופגן טען, שאם חסרה בספר תורה אפילו אות אחת מהפסוקים הללו, ועל אחת כמה וכמה הפסוקים השלמים, ספר התורה יהיה פסול. הפסוקים הללו הם פסוקים שונים, ולכן צריך תשלום עבורם. הוא גם הביא לחיזוק טענתו את פירוש הרמב"ן בנושא, שכתב שאילו התורה רק פרטה את הקרבנות לנשיא הראשון, זו היתה מעין פחיתות כבוד לאחד-עשר הנשיאים האחרים. בזמן הוצאת עיתון זה לדפוס, בית הדין טרם מסר את פסק דינו.

חנוכה שקריזי פופאי רצה לשלוח עם האסטרונאוטים להדליק נרות על קרקעית הירח. אולם הוסבר לו שאין טעם, מפני שאין חמצן בירח, ולכן אי אפשר להדליק את החנוכה על קרקעית הירח. כל קנה הוא בצורת ירח בן כ-7 ימים. בזמן שיש לירח גודל כזה, לפי כל הדעות אפשר להגיד "קידוש לבנה".

במטוסים של
בָּל-בָּל
יש מקום
להדליק
נרות חנוכה

שיאים הקשורים לחנוכה

שיטת "ג'נס"

עבור השאלות הבאות אתה תקבל את כל המידע כדי לעזור לך לענות עליהן. חשוב היטב על התשובות. השאלות אינן כל כך פשוטות כפי שהן נראות!!

1) המספר הגדול ביותר והמספר הקטן ביותר של נרות "ארוכים" לחנוכה

מידע: נרות חנוכה חייבים להיות דולקים עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. בליל שבת חייבים להדליק את הנרות לפני זמן כניסת שבת - דהיינו מוקדם יותר מלילות אחרים של חנוכה. לכן צריכים נרות יותר ארוכים.

אפק: מהו המספר הגדול ביותר והמספר הקטן ביותר של נרות ארוכים שאפשר להשתמש בחנוכה (לא כולל השמש)?

תשובה: גדול ביותר _____ הסבר _____

קטן ביותר _____ הסבר _____

2) המספר הגדול ביותר והמספר הקטן ביותר של ימים שאומרים בהם מוסף בחנוכה

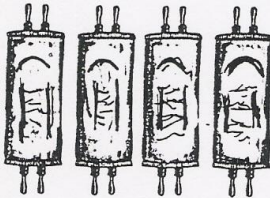
מידע: אומרים תפילת מוסף בשבת, בימים טובים, בחול המועד ובראש חודש. ימי אי ו-לי לחודש הם ראש חודש. לחודש כסלו יש לפעמים 29 ימים, ולפעמים 30 ימים. אי בטבת לא יכול לחול בשבת.

אפק: מהו המספר הגדול ביותר והמספר הקטן ביותר של ימי חנוכה שאומרים בהם תפילת מוסף?

תשובה: גדול ביותר _____ הסבר _____

קטן ביותר _____ הסבר _____

3) המספר הגדול ביותר של ימים רצופים שקוראים בתורה

מידע: קוראים בתורה בכל שבת, יום שני ויום חמישי, פורים, תענית ציבור, ובכל יום במשך: יום טוב, חול המועד, ראש חודש, חנוכה.

אפק: מהו המספר הגדול ביותר של ימים רצופים שאנו קוראים בתורה?

תשובה: המספר _____ הסבר _____

פרפראות לתפילות ושירים של חנוכה

מתי ברכת המזון מתקצרת מיום ליום?

בשבתות במשך השנה, אנו מוסיפים "רצה והחליצנו" בברכת המזון.
ביום טוב, בחול המועד ובראש חודש, אנו מוסיפים "יעלה ויבוא" בברכת המזון.
בחנוכה ובפורים, אנו מוסיפים "על הנסים" בברכת המזון.

בשנים שיום ראשון של חנוכה חל ביום שני בשבוע, ובאותה השנה יש שלושים ימים בחודש כסלו (דהיינו יום לי של חודש כסלו הוא ראש חודש), במשך ארבעה ימים ברכת המזון מתקצרת מיום ליום.

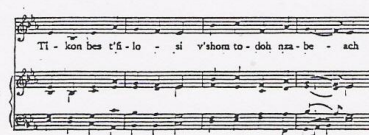
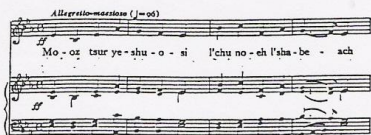
דצה והחליצנו	יעלה ויבוא	על הנסים	שבת, יום א' דראש חודש טבת, (ל' בכסלו), יום ו' דחנוכה
	יעלה ויבוא	על הנסים	יום ראשון, יום ב' דראש חודש טבת, (א' בטבת), יום ד' דחנוכה
		על הנסים	יום שני, (ב' בטבת), יום ח' דחנוכה
			יום שלישי, (ג' בטבת), יום אחרי חנוכה

36

כמה מילים יש ב"הנרות הללו"?

במילים "הנרות הללו" יש 8 אותיות, וזה כנגד 8 ימי חנוכה.
בתפילה זו, אחרי המילים "הנרות הללו" בנוסח המקורי היו 36 מילים כנגד 36 הנרות שמדליקים במשך חנוכה.
היום, יש כמה מילים נוספות ב"הנרות הללו". מהו מספר המילים ב"הנרות הללו" בנוסח של העדה שלך?

מי חיבר את המילים והניגון של מעוז צור?

אחרי הדלקת נרות חנוכה, אצל כל העדות שרים "מעוז צור". שיר זה נכתב לפני כ-700 שנה. (אפשר שהחרוז השישי - "חשוף זרוע קדשך" נכתב כמה מאות שנים יותר מאוחר).

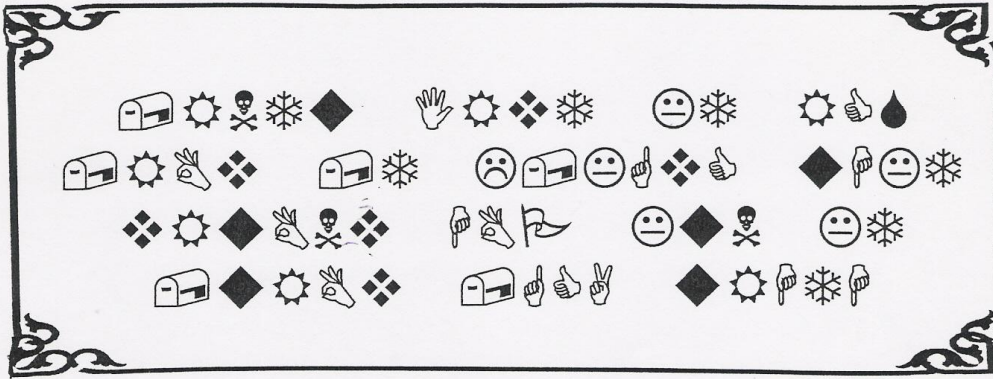
הניגון המפורסם ביותר נתחבר לפני כ-400 שנה, אולם לא ידוע לנו בוודאות מקורו!

עיינ באות הראשונה של חמשת החרוזים הראשונים של "מעוז צור" ואתה תראה מי חיבר את המילים! כתוב את שמו.

איזה חרוז מספר בנס חנוכה?

זהה את הפסוק!

בעזרת המפתח תוכל לפענח את הפסוק שנכתב בכתב סתרים!

מפתח

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ
☼	👍	👎	💧	❖	⬥	☸	😊	★	👉	☹	☠	👎	👉

ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	ד	ם	ן	ף	ץ
☒	👉	👎	☸	👉	☼	✌	📧	☹	📁	👉	📧	📁

Targilim תרגילים 📧👉☸☼👎

כתוב את הפסוק!

עיין בספר שמות פרק כ"ה פסוקים ל"א-מ', ורש"י על הפסוק ל"ב
 מהי המתכת המועדפת עבור מנורה זו?

כמה קנים היו במנורה זו? הסבר

אכילת סופגניות - לא קשורה בנס השמן !!!

יש שחושבים שסיבת אכילת סופגניות בחנוכה היא: היות ונס חנוכה היה בשמן
אנו אוכלים סופגניות שמטגנות בשמן!!

אולי זו אינה הסיבה!!

דוד המלך וסופגניות

המילה "לביבות" מוזכרת בספר
שמואל: וַיֹּאמֶר אֲמִנון אֶל-הַמֶּלֶךְ תֵּבֹא
נָא תִמְרָ אֶחָתִי וְתִלָּבֵב לְעֵינַי שְׁתֵּי לִבְבוֹת...
(שמואל ב' פרק י"ג ו') על המילה "ותלבב"
פירש רש"י: "ותמלוגט סולת מורצכת
זמים רומחים תמלה ולאחר כך בשמן".
מזה רואים שמאכל זה, הוא דומה למה
שאנו קוראים היום "סופגניות".

המקור הוא בסיפור על האשה
הצדקנית יהודית. בתקופתה
היה מלך שהטיל גזרות נוראות
נגד הבנות היהודיות. יהודית
הלכה אל המלך והאכילה אותו
לביבות וגבינה. אחרי זה היא
נתנה לו יין וזה הרדים אותו.
בזמן שהוא ישן היא כרתה את
ראשו, וכך הבנות נצלו.
עקב המעשה הזה, נוהגים לאכול
לביבות/סופגניות וגבינה בחנוכה.

לביבות וגבינה בחנוכה בספרות המוקדמת

טיגון לביבות מוזכר על ידי המשורר ר' קלונימוס בן קלונימוס שחי לפני כשבע
מאות שנה: "... ולכבוד בן חשמונאי, ואספו הנשים החשובות, בקיאות לעשות
הבריאה וללבב הלביבות....". כשלוש מאות שנה יותר מאוחר הזכיר המשורר ר'
מנחם די לונזאנו באחד מהשירים שלו: "לביבות עם גבינה בחנוכה".

נציין שבאותה תקופה, אנו יודעים שתבשיל שנאכל היה **לביבות ממולאות בגבינה**.

הכינוי יפתחו דלתי קטנתם וכל דלתי ספניו סגורו
ודי להם בחונת אם וסעיה סלוטרה ביד אשה נוערי
ודי להם כללים שגרים בעומם פור והשחר פפורי
ורין רבא אמת חוכה וטובה ואף אם קם נשחט לב ושירי
ליכות עס נבינה בחיכה רנן קים בדבש הד לק לגרי
ובקסא אכול סצה וסרתי וחרוסת נל שבות את שאורי
קנית יין ובשר סן והורי שפע לקרוא בכל ערבי ושחתי
והתפלל בפיו לא כלבו וסה ישאל ואין לו סחסורי
התלות כפשא על כפיו והיא רץ בו להשליכו סהורי
ולא יכטה כשם אליהו אמון הכי כרבת ייסעשירי
וידבר חר לאחר כל דכריו כבית סקדש וסייער לרוברו
יש איש לב יחולב כתתו בעת חזון תפלה סחויי
בעתות הוטרות או לאחר ועת יקרא סקוראי וקוראי

סימן לח
ובחדיש התשיעי ככסלו: קול המון
שלו ל כבוד מתי בן יוחנן
ולא לגנאי ולכבוד בן חשמונאי: ואספו
הנשים החשובות: בקיאות לעשות הבריאה
וללבב הלביבות: ענלות גדולות כהקף
הסרחיה: וטראיה קטוב ייני וארנוני
כבראה הקשת: יאפו את הבצק וסינים
ועשו פטעפים כהעיסה: חביץ קדרה וכן
דייסא: ועל הכל יקחו סלת היטין: ויעשו
במנו הסופגנין והאסקריטין: והשתיה כדה
בשמהו וגיל על כוס וכוס: להעביר רעה
ניקוד ובגרים וצרת אגטיוכס:

קטע משיר של ר' לונזאנו
שמוזכר למעלה.
ספר זה הודפס לפני כ-400 שנה.

שיר של ר' קלונימוס
שמוזכר למעלה.
ספר זה הודפס לפני כ-300 שנה.

חנוכה אצל משפחת אבולעפיה

כסיפור הכא יע אספר טעויות: בקיום הלכות חנוכה. וכהתאם לזמנים כחוכרת זוג. סאן עם לזרד זוהר את הטעויות הללו.

בערב חנוכה, כייג בכסלו, חזר פופסי, הבן הקטן של משפחת אבולעפיה, מבית הספר עם חנוכיה שהוא בעצמו הכין. צורתה היתה עגולה, וכמעט לא היה רווח בין נר אחד לחברו. "אבא", אמר פופסי, "בזמן שאני מדליק נרות בחנוכיה זו, שלהבת אחת נוגעת בחברתה". "אין בעיה" ענה אבא סעדיה.

סעדיה לא הצליח לקנות שמן זית עבור משפחתו, והם היו צריכים להדליק את הנרות עם שמן סויה. בצאת הכוכבים התפללו הגברים שבמשפחה תפילת ערבית ומיד אחר כך באו להדליק נרות חנוכה. המשפחה גרה בקומה השביעית. "חייבים לשים את החנוכיה בחלון כדי לפרסם הנס", אמר סעדיה.

במשך 60 הדקות, בהן היו הנרות חייבים לדלוק, ישבו כל בני המשפחה ליד הנרות ואכלו סופגניות. "למה אוכלים סופגניות בחנוכה?" שאל פופסי. סעדיה ענה: "מפני שבסופגניות יש הרבה שמן ונס חנוכה היה עם שמן." לאחר שעתיים, דפק השכן לוני בבית אבולעפיה ואמר שהוא חזר הביתה רק עכשיו ואינו יודע אם עדיין אפשר להדליק נרות חנוכה. "אי אפשר" ענה סעדיה, "זה יותר מידי מאוחר".

מיום המחרת, כשכבר הדליקו יותר מנר אחד, הדליק סעדיה נרותיו מימין לשמאל, ואמר שזה מנהג משפחתו. באחד הלילות השמש כבה וגם היתה הפסקת חשמל. "צריך לעצום את העיניים, כדי לא להשתמש באורן של הנרות" אמר הבן חבקוק.

ביום שלישי של חנוכה הלך חבקוק לטייל עם חבריו וחזר הביתה בשעת אחת בלילה. היה שקט מוחלט ברחוב וכל בני משפחתו ישנו. בשקט, כדי לא לעורר אף אחד, הדליק חבקוק את החנוכיה שלו וברך את הברכות על ההדלקה. בליל שבת של חנוכה שאל פופסי את אביו: "מה מדליקים תחילה, נרות שבת או נרות חנוכה?" "נרות חנוכה" ענה סעדיה. "ומחר בערב, כולם חייבים להבדיל לפני הדלקת נרות חנוכה".

בכל בוקר במשך ימי חנוכה, הלכו סעדיה ובניו לבית הכנסת, אמרו הלל שלם, התפללו תפילת מוסף ושמעו קריאת התורה.

סביבון... סוב... סוב... סוב

היזאת?

בארץ ישראל האותיות על הסביבון הן שונות מהאותיות שנמצאות על הסביבונים בחוץ לארץ.

בחוץ לארץ האותיות הן: **נ ג ה ש** - נס גדול היה **ש.ם**. מה הגימטריה של האותיות נ ג ה ש?

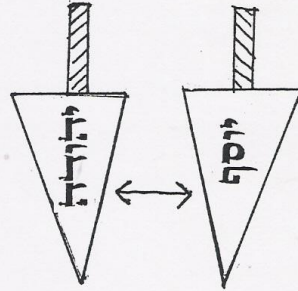
בדוק שזה שווה לגימטריה של "משיח".

בארץ האותיות על הסביבון הן: **נ ג ה פ** - נס גדול היה **פ.ה**. מה הגימטריה של האותיות נ ג ה פ?

בדוק שזה שווה לגימטריה של "מנחם" וגם של "צמח" - שניהם הם כינויים של המשיח!

מה הקשר בין הסביבון והמשיח?

יש אומרים שיש רמז לסביבון על ידי הנביא יחזקאל. יחזקאל מדבר על איחוד שבטי ישראל בימות המשיח וכותב: וְאָתָּה בֶן-אָדָם קַח-לְךָ עֵץ אֶחָד, וְכַתּוּב עָלָיו לִיהוּדָה, וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֶבְרֹן, וְלִקְחָה עֵץ אֶחָד, וְכַתּוּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם, וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל חֶבְרֹן. וְקָרַב אֶתְּם אֶחָד אֶל-אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד, וְהָיוּ לְאֶחָדִים בְּיַדְךָ. (יחזקאל לו טז-יז)
פעם הסביבונים נעשו מעץ.
האותיות נ ג ה פ או נ ג ה ש שנכתבו על עץ זה הם הגימטריה של משיח (או כינויו).

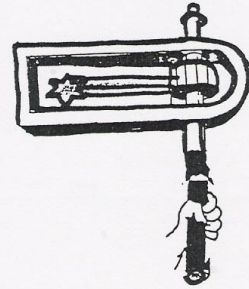

הבדל בין הסביבון והרעשן

אנו אוחזים את הסביבון מלמעלה והרעשן מלמטה!!

מדוע?

בפורים ההתעוררות באה מלמטה - היהודים במלכות אחשורוש צמו ולבשו שק ואפר, כדי לבטל גזרת המן. לכן אוחזים את הרעשן מלמטה!
לעומת זאת בתקופת החשמונאים לא היתה התעוררות מלמטה - היהודים לא עשו תשובה כהוגן. רק הקב"ה ברחמיו הציל אותם - ההצלה באה מלמעלה. לכן אוחזים את הסביבון מלמעלה!

חנאכה אה!